

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Europe: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zviñeuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstom 1.50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 44.

Glasiło Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Horvat Franjo:

Na grobovih . . .

Hiša pokojnih
v sijih opojnih
sredi večera odseva . . .
Izza zavese
v šumu ciprese
pesem otožna odmeva . . .
Lahko zvonovi
mró nad domovi
v dalje kot blagoslovitev;
množica zbrana,
Bogu udana,
moli za rajne molitev . . .

Svetek Kristuša Krala.

Preminočo nedelo je katoličansko ljudstvo po celoj državi skazalo čast Kristuši Krali. Po vseh farnih cerkvaj so bile darüvane slovesne sv. meše i ves verni narod se je posveto Kristuši Krali i ga je proso za milosti.

Prav slovesno se je obhajao svetek v varašaj, kde so sedeži püšpekij. Posebno so se odlikovale naše prestolice: Belgrad, Zagreb, Ljubljana. V teh varašaj so darüvali sv. meše püšpecje. Cerkve so bile nabito pune. Povsedi so bile tüdi predge od pomena toga svetka.

Pri toj priliki se vsi ponovno poklonimo Kristuši Krali i ga prosimo: „Zavladaj Kristuš celomi človečanstvi, zavladaj vsem družinam, zavladaj v vsakom srci, ar bomo samo tak istinsko srečni na zemli i v večnosti!“

Smrt rojaka v tujini.

Na Madžarskom je vmro franciškanski duhovnik p. Lončar Luka iz Sobote. Po kratkom betegüvanji so njemi moči opešale i je nenadoma zatisno oči k smrtnomi spanji. Naj počiva v miri!

Kmetje, vküp držimo!

Spadanje cene pri živini je največši vdarec, ki je po vojni zadeo našega kmeta. Kmecki gospodarje se trüdijo i garajo, toda uspeh njüvoga dela je stalno menši. Oni vir dohodkov, na šteroga je kmet stalno z gotovostjov računao, je popunoma odpovedao. Kmet more dnes svojo živino prodati za sramotno ceno, konsument pa mora meso krivično drago plačüvati. Kaj ni krivica i nezaslišano oderüstvo, če mesar, ki küpi par 1280 kil težkih volov, zaslüži pri njih ednoga celoga vola, kak se je to nedavno v Ljubljani ugotovilo? I ni je oblasti, ki bi takšemi začetki napravila konec.

Kmetje smo prepüščeni sami sebi. Zato ne preostane drügoga, kakda si sküšamo sami pomagati. V vzajemnosti je naša moč! Poglejte, kak so trdno organizirani drügi stanovi, n. pr. mesari. Kak plača eden, tak plačajo vsi. Nihče ne hodi drügomi v škodo. Tak moramo nastopiti tüdi mi kmetje. Sklenimo, da živino pod ceno ne damo v prodajo. Istina je, da je za denar vsepovsedi tak hüdo, da človek more dati tüdi pod ceno, vendar moremo znati da brezi žrtv ne bo uspeha.

Čüo sem, da so kmetje negdi na Štajerskom začeli misliti na lastno klavno zadrugo. Komaj je stvar prišla v javnost, že so mesari tistoga okraja zvišali ceno živini i znižali ceno mesi.

Pa šče ne bo zgübe! Gdekoli, posebno na vekših kmetijaj, bi kazalo slabše vrste živino, ki posebno kazi ceno na senji, zaklati doma, meso deloma odprodati sosedom, deloma pa posüšiti, kak delajo gdekoli indri. Dobro süšeno govejo meso ne zaostane veliko za svinjskim. Vnogi dinar bo mogoče na ta način prihraniti ki bi inači šo k mesari za drago meso.

Čüo sem, da farmarji v Braziliji ob bogati letini kavo raj v morje pomečejo, kak da bi jo pod ceno prodali. Mi ravno toga ne odobravamo, vendar pa je to za nas zgled, kak indri pazijo, da cene ne idejo prenizko. Mi ne smemo samo jamrati, nego moremo tüdi sami sebi pomagati, kelko mogoče.

Velka nesreča pri živinskoj küpčiji so tüdi mašetarje, ki posredüjejo med küpcem i prodajalcem, tak, da pri tom prodajalec — kmet škodo trpi. Več mesti ze zgodi, da s senja prihajajoči mašetarje kmetom pripovedüjejo šče od slabših cen, kak so v resnici i lüdje se šče bole bojijo. Vsi neso takši, ali nešterni so.

Telko sem mislio, da je prav, če povem svojim sotrpinom. Kmetje, če si sami ne bomo pomagali, drügi nam tüdi ne bodo. Ka je v našoj moči, to napravimo. Naša moč pa je v skupnosti. (Domoljub.)

Skok z drvečega vlaka.

Na begi iz Italije se je preminoči petek nevarno poškodüvao 19 letni tišlarški pomočnik Stane Filičič iz Trsta. Pripelao se je do Postojne brez potnoga lista. Ravno, kda je vlak vozo prek meje, so ga zasačili italijanski kontrolni organi, ki so šteli preprediti, da bi Filičič zbežao v Jugoslavijo.

Filičič se je prestrašo i se pognao z drvečega vlaka na tla. Spadno je tak nesrečno, da se je poškodüvao na nogaj. Potem, kda so ga naši uradniki zaslišali, so ga poslali v ljubljanski špitao. Hüših posledic ta beg za Filičiča ne bo meo, le to, da se bo morao dukši čas vračiti.

Kalendar.

november (30 dni) 45. teden.

dnevi		Klm. kat.	Kvrag.
m.	tedna		
2	ponedel.	Dušni den	Achil
3	tork	Hubert p.	Viktor
4	sreda	Karol Bor.	Karol
5	četrtek	Zaharija	Imre
6	petek	Lenart sp.	Lenard
7	sobota	Engelbert	Rudolf
8	Nedelja	24. Bogomir p	23. Gottfrid

Murska Sobota

— **Ministrov obisk.** Preminočo nedelo je obiskao Soboto minister dr. Kramar.

— **Uradne vüre pri finančni kontrolli** so dnevno predpótdnom od 8. do 12. vüre i popóldne od 14. do 18. vüre. Ob nedelaj i svetkaj se ne uradüje.

— **Halo! Pozor!** Trgovina Hahn Izidor je dobila novo zalogo fotografiskih potrebčin vsake vrste. Dobijo se po najnižijoj ceni.

— **Kipar Nemec,** ki je bio prvle v Soboti, zdaj pa je v Čakovci je zgotovo krasen nagrobni spomenik iz karara kamna. Dobo je pohvalo. Mi njemi častitamo i ga priporočamo vsem, ki nücajo spomenike, križe ali svete podobe.

— **Iz otroškoga vrtca.** Otroški vrtec je dobo še edno vrtnarico. Iz Pucnec je prišla gdč. Ložarova. Vrtec obiskavle okoli 120 otrok.

— **Vučiteljsko spravišče.** Vučiteljsko društvo za sobočki okraj je me lo v soboto spravišče. Govoro je g. Krošl Jožef, banovinski km. tijski referent od prosvetnoga dela v kmetijskih nadalüvalnih šolaj.

— **Krst i zdavanje židovke.** Preminoči teden je g. kanonik okrsto Fürst Rozalijo iz Črnc, ki je pristopila iz židovske v katoličansko vero. Taki po krsti jo je tüdi zdao z ednim trgovcom.

— **Vlom.** V noči od petka na soboto je nepovabljeni gost obiskao špitalsko pisarno. Gor je vtrgno lakat, i z vitrihom odpro dveri. V pisarni ne meo sreče. Nekaj je premetao, a odneso je nikaj ne, ar ga je nekši šüm morao premotiti i je zbežao.

— **Samomor.** Pod vlak se je vrgeo blüzi Sobote Cvetko J. iz Fokovec. Teško ranjenoga so spravili v špitao, kde je po več vürnom trpljenji vmro. Samomor je včino v zmešanosti.

— **Što je našeo, naj vrne!** V soboto, 24. oktobra je bila zgüblena na poti od Küpšinec do M. Sobote ženska ročna torbica. V njoj so bili penezi i žepni robec. Što jo je našeo, se naproša, da jo proti nagradi preda v Prekmurskoj tiskarni.

Ka novoga v Belgradi?

Izvoz duhana v ČSR i na Poljsko. Samostojna uprava državnih monopolov je sklenila z zastopniki češkoslovaške tobačne režije pogodbo za izvoz vekše količine našega duhana v listji na Češkoslovaško. Ednaka pogajanja se vršijo tüdi s poljskimi zastopniki.

Občni zbor izvozne družbe. V soboto se je vršo občni zbor Privilegirane družbe za izvoz agrarnih pridelkov. Predsednik D. Matejič je poročao od dela družbe.

Posojilo. Vlada je najela v Franciji posojilo v zneski 300 milijon frankov. Posojilo se porabi za popuno ureditev državnih financ.

Svetek Kristuša Krala so belgrajski katoličani obhajali preminočo nedelo slovesno i pobožno. Sv. mešo je darüvao v nabito punoj cerkvi Kristuša Krala belgrajski nadpüšpek dr. Rodič.

Finžgarova proslava. Finžgarovo 60 letnico je v nedelo večer proslavo tüdi Belgrad z igranjem pisatelove drame „Divji lovec“. Pri igri so bili navzoči med drugimi visikimi gosti tüdi zastopniki češkoga, poljskoga, amerikanskoga i angleškoga konzulata.

— **Na Vsesvecovo** bodo trgovine od 8 do 10. vüre odprete.

— **Grozna smrt maloga deteta.** Preminočo nedelo se je dogodila v Soboti jako žalostna nesreča, štere žrtev je bio Banfijov, 4 letni deček iz Veščice. Ar so si Banfijovi i Rehnovi v sorodstvu, so Rehnovi vzeli maloga dečveca k sebi. V nedelo pa so Rehnovi pripravljali kad za zelje i so nalejali kad z vrelov vodov, da bi se kad sparila i nato so jo pokrili z nekšim prtom. Kak je deček prišeo do kadi, se ne ve, nego po dukšem iskanji so ga najšli v kropi. Taki so ga vse požganoga spravili v špitao, kde je po hüdom trpljenji v ponedlek na veke zaspao. Ponovno opominamo stariše i druge roditelje, da naj jako pazijo na deco.

Slovenska krajina.

— **Navuk za tretjred** dnes tleden 6. nov. po večernici v Črensovcih. Večernice so ob 2.

— **Na znanje deci, štera nebi dobila darov.** Podpisan odbor je razdelo vse dare deci, štera se je javila. Če pa štero vendar ne bi dobilo, naj se zglasti, ka njemi pošlemo dare. — Odbor za zidanje sirotišnice „Dom sv. Frančiška v Črensovcih“.

— **Ceno agrarne zemlje** je Agrarna zadruga v denešnjoi številki

Svetovna politika.

Laval v Ameriki. Francoski ministerski predsednik Laval je bio od Amerikancov prisrčno sprejeti. Njegovomi obiski se je v začetki pripisüvala velka važnost, a kak se vidi, je bilo več krika kak de haska. Laval se je s predsednikom Hooverom razgovarjao od navadnih političnih zadev. Razpravljala sta posebno od amerikansko francoskih odnošajov.

Spor med Japonskov i Kitajskov. Svet društva narodov je naložo japonskoj i kitajskoj vladi, naj delata na to, da spor poravnata. Japonska je društvi narodov odgovorila, da predloga ne sprejme. Te spor je pripomogeo do toga, da so se vsi Kitajci združili v edno državo.

Revolucija na otoki Cipri. Preminoči teden so bili na otoki Cipri velki protiangleški nemiri. Proti revolucionarom so morale nastopiti vojaške čete. Glavne voditele so areterali i zaprli.

Italija-Nemčija. Italjanski minister za zvünašnje zadeve, Grandhi je obiskao Berlin. S kancelarom dr. Brüningom i drugimi politikami je meo politične razgovore. Razgovori so se sükali posebno okoli pitanja razorožitve.

dala natiskati. Če što žele posebi meti to tiskovino, jo dobi v Prekmurskoj tiskarni za 2 Din.

— **Glasi iz Kroga.** Preminoči teden sta nas zapüstili dve gospodičini vučitelici. Na njüno mesto sta prišla g. Horvat Bela i njegova gospa. — V petek smo pokopali 85 letnoga Bejek Štefana. Starec se je brez velikih bolečin odselo v večnost. V življenji je bio dobrosrčen človek, zavolo toga ga je vsaki rad meo. — Pri selitvi mlatilnice je nesreča zadela Vöröš Alojza. Pri rivanji njemi je po neprilik roka prišla pod potač, ki njemi je prste zmačkao, ednoga pa odtrgno.

— **Močno se je prehlado** g. Faflik Franc, plebanoš pri Bedeniki. Prek deset dni ga je mantrao silen kašeo i po zdravnikovom naročili celi čas ne smeo zapüstiti hiše.

Črensovci. Te dni obhaja naš priljubleni gospod Leban Anton, orožniški narednik 25 letnico svojega vernoga službovanja pri orožništvu. Gospodi Leban, ki je po celoj našoj okolici speštüvani i priljubljeni pri toj priliki iz srca čestitamo i njemi želemo na vnoga srečna leta.

— **Usoden žül.** Dvanajst letni dečko Hozjan Ludvik iz Polane je šo od beltinske postaje proti domi. Na ednoj nogi je dobo žül. Te žül se je razčemero. Dečko je dobo od njega

zastrupenje krvi. Spraviti so ga morali v bolnico.

— **INKA**, francosko žganje se porablja že več kak 10 let z velikim uspehom pri reumi i protini. Pri zobnih bolečinah i glavoboli, nervoznosti i nespanji. Kak vüstna voda i pri potenji nog, rok ali tela. Dobi se po Din 10.- v Lekarni pri Sv. Trojici, Dol. Lendava.

— **Z dreva je spadno.** V Lakoši je precí hüda nesreča zadela 6 letnoga Koprivec Štefana. Deček je splezao na jablan, da bi si nabrao jabuka. Po nesreči je spadno dol. S hrbtom je prileto na naslonjalo stolca i si je hrbtenico močno poškodüvao. Doma njemu neso mogli pomagati, nego so ga spravili v bolnico.

— **Borejci.** Županove je zadela že druga nesreča. Med verüstüvanjom pri materi se je prehlado g. župan i je tak zbetežao, ka nemre s poste. Dobromi moží želemo skorašnje ozdravljenje.

— **Smrt švercara.** Preminočo nedelo so na granici strelili ednoga švercara iz Lipe, šteri je šteo iti prek meje. Začno je bežati, a ar na večkratno opominanje stražara ne stano, je stražar strelo i ga je k mrtvi zadeo.

— **Popravljen narava.** Človeči düh obvladava tüdi to, ka narava pokvari. Posebno vala to za nedostatke človeče kože i vlasi, ki se dajo odstraniti z dobrimi sredstvi, kak so: Fellerova Elsa-pomada za zaščito kože i Fellerova Elsa-pomada za rast vlasi (2 lončka brez dalnih stroškov 40 Din.) ino Fellerove Etsa-žajfe lepote i zdravja (5 falatov 52 Din franko). Naroči se pri lekarnari EUGEN V. FELLER, Stubica Donja, Centrala 146. Savska Banovina.

— **Smrt v škafi.** Pri Geltovih v Lipovcih so ženske prale gvant. Okoli škafov je hodo 2 letni domači sinček. Nagno se je nad škaf, v šterom je bila do 20 cm. visika voda. Poškalo se je i se zvagno v vodo. Opazili so ga komaj te, kda je bio v vodi že mrtev.

ZA NEDELO.

Po risalaj dvajset i tretja.

Evang. sv. Mataja v IX. tali.

V onom vremeni: Kda bi gučao Jezuš vnožini, ovo eden poglavar je pristopo, i molo ga je govoreči: Gospodne, hči moja je zdaj vmrla; ali hodi, i položi roko tvojo na njo, živela bode. I gori stanovši Jezuš nasledüvao je njega, i vučenicke njegovi. I ovo ženska vu krvavom otoki bodoča dvanajset let, pristopila je odzajaj, i doteknola se je krajine gvanta njegovoga. Ar je pravila vu sebi: či

ZA NEGOVANJE TELA

za jačanje kotrig i zaščito pred obojenjom, je Fellerov Elsafluid priznano domače sredstvo i kozmetikum, že 35 let splošno prilübleni. Posküсна steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsedi. Po pošti 9 posküsnih ali 6 dvojnih ali 2 velikih specialnivi steklenici 62 Din brez dalnih stroškov pri lekarnari EUGEN V. FELLER, Stubica Donja, Centrala 146. Savska Banov.

se doteknem samo gvanta njegovoga, zdrava bodem. Obrnovši se pa Jezuš, i njo vidüvši, pravo je: vüpaj se hči vera tvoja je tebe zdravo včinila. I ozdravila je ženska od one vöre. I gda bi prišao Jezuš vu hišo poglavara, i vido bi žveglare, i vnožino smečeno, vilo je: odstopite; ar je ne vmrla deklička, nego spi. I osmijavali so se z njega. I kda bi vö vrženo bilo ljudstvo, notri je šo, i prijae je njeno roko, i gori je stanola deklička. I vö je razišao te glas po vsaj tistoj zemli.

Razgled po domovini.

Vmro na zbesnjenosti. Železničara Franca Goričara iz Črešnjevca je vgrizno pred več nego ednim mesecom menši pes. Vgriznjeni se ne zmeno za rano, a so se pokazali pred dnevi na njem znaki zbesnjenosti. Odpravili so ga v mariborski špitao, kde je vmro v silnih mukaj.

Strelna požiga v jeseni. Za kesno jesen nenavadna katastrofa se je zgodila te dni v Svetinjah pri Jeruzalemi. Nagloma se je pooblačilo i med silovitov nevihtov je vdarila strelna v hišo cerkvenoga ključara i posestnika Franca Novaka v Trsteniki. Ar je bila streha na hiši slamnata, poslopje samo pa staro že nad sto let, je bilo naednok v plamenih, ki so se razširili tüdi na svinjak i štale. Prihitela je toti naskori pomoč, na mesti ognja je bilo tüdi več požarnih bramb, med temi ljutomerska z motorko, ali rešiti ne bilo mogoče vno-go. Samo konje i krave se je posrečilo spraviti iz štale, dočim je ostalo vse požro plamen. Zgorelo je 16 vozov sena, 15 svinj, žito i ostali pridelki ter vse, ka je meo v hiši, tak, da so ši domači rešili samo golo življenje. Škoda je ogromna, zavarovano pa je samo za malenkosto šumo. Pri gašenji je zadobo hišni gospodar težke opeklinae.

Težka nesreča v rüdniki. V ponedlek 19. t. m. se je zgodila v rüdniki v Velenji težka nesreča. V rovi se je nenadoma utrgala plast, ki je zasula 31 letnoga rüdara Časa Alojzija, ki je delao na mesti nesreče.

Vtrgana plast je Časa hüdo poškodüvala po celom teli, na kar so ga taki odpelali z vlakom v celjski špitao, kde so doktorje dognali, da ma spotreto hrbtenico i težke rane na obeh rokah. Stanje ponesrečenoga rüdara je brezupno.

Žganje mori. Iz Osjeka poročajo, da se po Slavoniji vsikdar bole množe smrtni slučaji zavolo alkoholnoga zagiftanja. V vesi Bošnjaci so našli staroga kmeta Ivana Militiča poleg izpraznjenoga glaža za žganje, mrtvoga. V isti vesi je vmro 25 letni Ivan Jerič, potem kda je v 8 dneh spio 25 litrov žganja.

— **Nagla smrt.** Preminoči petek je zadeo boži žlak Srečka Robča, župana i veleposestnika v Limbuši pri Maribori. Na sodišči je ravno predložo kandidatno listo Maribor desni breg. Nato je odišo z nešternimi drugimi prijateli na okr. načelstvo, kde ga je zadeo boži žlak. Bio je taki mrtev. Na odredbo zdravnika dr. Zorjana so njegovo telo prepelali v mrtvašnico na starom mestnom pokopališči. Pokojnik je bio podnačelnik okrajnoga cestnoga odbora i je zavzemaod dosta drugih častnih funkcij. Zapüšča ženo i četvero nepreskrblene dece. Blag mu spomin!

V pijanosti se je obeso. 36 letni posestnik Janez B. iz Dobečka, je že skoro celo jesen kühao žganje i prešao mošt. Pri tom je tüdi začeo popivati i zanemarjati drugo gospodarsko delo pri svojoj kmetiji. Zato so bili v hiši v zadnjem časi prepiri. Preminoči ponedlek večer se je palik prepirao. Kda je šla vsa družina spat, je šo v škeden i se obeso. Vgojdnoga je našla žena obešenoga. Mladi posestnik srednjega grünta zapüšča ženo i petero nepreskrblene dece. To so sadovi čezmernoga pijančüvanja i popivanja.

Dete vmrlo zavolo opeklin. Triletni fantek viničara Ferka iz Jarenine se je pri pečenji kostanja preveč sklono nad ogenj, tak da se njemu je vnela obleka. Hüdim opeklinam je podleglo dete v mariborskom špitai.

4 do 5 oseb

se sprejme na hrano po jako niskoj ceni. Več se zve v Murskoj Soboti Lendavska cesta 16.

Izda se velka gostilna „Perese“ v Murskom Središči dne 1. novembra ob 14 vüri na licitaciji. Prevezem 1. januara 1932 leta.

Zakonska cena agrarne zemlje.

Po 28. §. stalnoga agrarnoga zakona se cena agrarne zemle tak računa, ka se stari katasterski čisti dohodek od 2. razreda 160-krat povnoži. To je cena za prvorazredno agrarno zemljo. Drugorazredna agrarna zemlja je 20% falejša od prvorazredne, tretjerazredna pali 20% falejša od drugorazredne, štrtorazredna pa je za polovico falejša kak tretjerazredna agrarna zemlja. Ta cenitev vala za njive, travnike, pašnike i ograde. Niže objavimo ceno za njive travnike i pašnike. Če bi pa želeli naši naročniki, objavimo tudi ceno za ograde. Ne objavljamo je zato, ar ne vemo ka bi što dobo kde ograde (ogračeke, sadovnjake) za agrarno zemljo. Cena, kak jo niže objavimo, se računa od kat. orala i se sme v 20 letaj plačuvati. Čeravno pride intereš zraven, itak bo letna rata vsako leto oktobra 1. jako nizka. Iz nižjih cen vsaka duša mora spoznati, da je Agrarna zadruga najbolše štela narodi, kda ga je od dragoga kupila nazaj držala i ga vodila do stalnoga agrarnoga zakona.

Čisti katasterski dohodek od drugoga razreda po starom katastri, šteri je podloga za ceno agrarne zemlje

v sobočkom srezi:

	Din. p.	Din. p.	Din. p.
Njive	14·50,	10·50,	10·50.
Travniki	18·50,	16·50,	15·—.
Pašniki	5·40,	1·90,	2·40.

v lendavskom srezi:

	Din. p.	Din. p.	Din. p.
Njive	20·—,	14·—,	8·50.
Travniki	19·50,	17·—,	14·50.
Pašniki	6·80,	5·80,	3·60.

Zakonska cena agrarne zemle po katastralnom orali.

Sobočki srez:

Njive :		1. cena :	2. cena :	3. cena :	
		Din. p.	Din. p.	Din. p.	
I.	agrarni razred	2320·—,	1680·—,	1680·—.	Po starom katastri 1. i 2. razred.
II.	agrarni razred	1856·—,	1344·—,	1344·—.	Po starom katastri 3. i 4. razred.
III.	agrarni razred	1484·80,	1075·20,	1075·20.	Po starom katastri 5. i 6. razred.
IV.	agrarni razred	742·40,	537·60,	537·60.	Po starom katastri 7. i 8. razred.
Travniki :		1. cena :	2. cena :	3. cena :	
		Din. p.	Din. p.	Din. p.	
I.	agrarni razred	2960·—,	2640·—,	2400·—.	Po starom katastri 1. i 2. razred.
II.	agrarni razred	2368·—,	2112·—,	1920·—.	Po starom katastri 3. i 4. razred.
III.	agrarni razred	1894·40,	1689·60,	1536·—.	Po starom katastri 5. i 6. razred.
IV.	agrarni razred	947·20,	844·80,	768·—.	Po starom katastri 7. i 8. razred.

Pašniki :		1. cena:	2. cena:	3. cena:	
		Din. p.	Din. p.	Din. p.	
I.	agrarni razred	864.—,	304.—,	384.—.	Po starom katastri 1. i 2. razred.
II.	agrarni razred	691·20,	243·20,	307·20.	Po starom katastri 3. i 4. razred.
III.	agrarni razred	552·96,	194·56,	245·76.	Po starom katastri 5. i 6. razred.
IV.	agrarni razred	276·48,	97·28,	122·88.	Po starom katastri 7. i 8. razred.

D. Lendavski srez:

Njive :		1. cena:	2. cena:	3. cena:	
		Din. p.	Din. p.	Din. p.	
I.	agrarni razred	3200.—,	2240.—,	1360.—.	Po starom katastri 1. i 2. razred.
II.	agrarni razred	2560.—,	1792.—,	1088.—.	Po starom katastri 3. i 4. razred.
III.	agrarni razred	2048.—,	1433·60,	870·40.	Po starom katastri 5. i 6. razred.
IV.	agrarni razred	1024.—,	716·80,	435·20.	Po starom katastri 7. i 8. razred.

Travniki :		1. cena:	2. cena:	3. cena:	
		Din. p.	Din. p.	Din. p.	
I.	agrarni razred	3120.—,	2720.—,	2320.—.	Po starom katastri 1. i 2. razred.
II.	agrarni razred	2496.—,	2176.—,	1856.—.	Po starom katastri 3. i 4. razred.
III.	agrarni razred	1996·80,	1740·80,	1484·80.	Po starom katastri 5. i 6. razred.
IV.	agrarni razred	998·40,	870·40,	742·40.	Po starom katastri 7. i 8. razred.

Pašniki :		1. cena:	2. cena:	3. cena:	
		Din. p.	Din. p.	Din. p.	
I.	agrarni razred	1088.—,	928.—,	576.—.	Po starom katastri 1. i 2. razred.
II.	agrarni razred	870·40,	742·40,	460·80.	Po starom katastri 3. i 4. razred.
III.	agrarni razred	696·32,	593·92,	368·64.	Po starom katastri 5. i 6. razred.
IV.	agrarni razred	348·16,	296·96,	184·32.	Po starom katastri 7. i 8. razred.

1. Pripomba! Vsaki agrarni razred ma trojo ceno, ar vsaki razred ma v starom katastri troji katasterski dohodek. Zemlja niti v ednom razredi neje popolnoma ednaka, zato se je delila v tri vrste cene. I tak je pravično določena ceno.

2. Pripomba! V sobočkom srezi se tiče tretja ceno tiste zemlje, štera je nekda spadala v Kermedinski srez.

3. Pripomba! Gornje ceno se tičejo tiste agrarne zemlje, štere lastniki so naši državljani. Naša veleposestva so pa itak last naših državljanov, kak D. Lendava, Beltinci, Sobota, Grad, Tišina itd.

4. Pripomba! Naša veleposestva poprek neso mela 1-ga razreda, zato, malošto bo plačüvao prvorazredne agrarne zemlje ceno, največ jih bo od 2. agrarnoga razreda niže plačüvalo.

**Vodstvo agrarne zadruge za dravsko i savsko banovino
v Črensovcih.**

Virgilij: **Jesenska.**

Pred znamenjem na vasi
pojo veseli glasi,
odmevajo do hrama,
kjer biva mati sama.

In mati jih poslušaj,
za njimi peti skušaj;
a v srcu se ji vstavlja
vsak glas, ki ga ponavlja.

In žalostna utihne,
zamisli se in vzdihne.

Pred znamenjem v vasi
pojo veseli glasi. (Domoljub)

Sirota Anka.

Zvezda zlata je padla z neba.
Anka roke je razpela,
da bi jo k sebi prižela —
zvezda pa mimo kot bežna kresnica
je hušnila . . .

Solze debele otrnila z lica
si je sirota Anka:

„Jojme, še zvezda nebeška me vara!
Davi pa v snu mi je zašepetala:

— Padla nocoj bom iz nebeških višin
tebi v naročje kot svetel cekin! —

Na — pa me je nalagala!

Jaz bi s cekinom si nekaj kupila:

srček meden,

ki bi ga dala za en sam poljubček

gorek, iskren

od očka, ki več me ne mara“ . . .

Anka sirota pri oknu sloni,
biseri grenki teko ji iz oči. (Slovenec)

Horvat Franjo:

Gaji drhtè za vasjo . . .

Gaji drhtè za vasjo
listja šelest se razliva
v mehkem šumenju v ravan;
potok s cingljanjem odkriva
želje nekdanje opoj . . .
Mehko se vetra drhtenje
zgublja v obtoku daljav
kakor vtožno ihtenje . . .
Pesmi pastirjev iz dalj
čuje se kot valovanje;
sredi samote budé
potniku sanje nekdanje . . .

Knjige.

Danubiensis: **Današnja Madarska,**
str. 24. Beograd 1931.

V oktobru t. l. je izšla v Belgradu pod gornjim naslovom zelo informativna brošura, ki v jarki luči podaja sliko današnje Madjarske. Mesto uvoda navaja pisatelj dva karakteristična stavka iz dela Ladislava Domokoša „Madjarsko Vstajenje“, ki jih radi svoje značilnosti navajamo na tem mestu.

„Bog mi je priča, da se v Pešti

vselej vsi zmešajo, kadar pride kak Madjar iz Slovaške, Jugoslavije ali Erdelja, kako bi skrili pred njegovimi očmi vse slabe stvari našega političnega življenja in našega ekonomskega bankrotstva . . . A Madjar, ki nas enkrat obiše iz sosednih držav, takoj sam zapazi, kako stvari stoje, tako da pri odhodu nazaj v svojo novo domovino, odhaja z željo, da se nikoli več ne povrne k Madjarski . . .“

Te besede, ki jih je napisal madjarski pisec Domokoš v svojem omenjenem delu (str. 184), povedo marsikaj, mnogo pa nam je zbral tudi Danubiensis v svoji brošuri tako da imamo precej jasno sliko današnje Madjarske z vseh njenih stvari, ko prečitamo brošuro. Pisec se zlasti ustavlja ob madjarski zunanji in notranji politiki, ter se pri tem ozira zlasti na karakteristiko madjarskih legitimističnih in revizionističnih teženj. Med drugimi nam tudi oriše odnose današnje Madjarske do vseh svojih sosednih držav kakor tudi do Italije, Francije in Društva narodov. Črna je slika, ki jo dobimo na podlagi madj. avtentičnih podatkov in izjav o narodnih manjšinah na Madjarskem. Sploh, brošura je zelo zanimiva in poučna, ter jo toplo priporočamo vsem, ki so kos čirilici, da jo prečitajo. Stane 15 Din. J. S.

Horvat Franjo:

Na prijateljev grob . . .

(† J. Kūzmi v spomin.)

„Le ena se Tebi je želja spolnila,
da v zemlji domači Ti truplo leži...“
(Prešeren.)

O, poln si bil mladosti, ki je žarela v zarjah idealov. Na Tvojih ustnicah je bila vedno pesem, dokler si bil zdrav. In ko si zbolel in začel hirati, je bila namesto pesmi molitev na Tvojih ustnicah, čista in udana, da je bil vesel Bog.

Zaprle so se Tvoje čiste in mirne oči. Tvoje ustnice so nehale šepetati. Trpljenje Te je izmučilo in utrudilo. Telo je shiralo in Tvoja duša je poletela čista k svojemu dobremu Očetu v nebo.

In gaji so zatrepetali tam nad vasjo in prislunil je gozd izza vinogradov in jesenskega listja šelest je bil bolno mehek, otožen . . .

Duh velikega Bašše je bdel nad Teboj v poslednjem nihaju Tvojega življenja. Zaželel si si domov, da bi še enkrat videl to našo ljubko ravan in griče, da bi slišal še enkrat nje pokojni usnev in v ubranem ritmu pesem vinogradov . . .

Zasnul si v večni pokoj in nad Tvojim svežim grobom v zarjah večernih otožno odmeva pesem zvona . . .

Prezgodaj si šel, prezgodaj, prezgodaj. To čutimo vsi, kajti bil si značaj, ki jih je tako malo. Odkrit in dober tovariš si bil in prijatelj. In ljubil si tako močno svojo grudo. Oči so Ti vedno žarele v svetem zanosu, ko si se ozrl po naši ravni. Bil si vzgled dobrega in zvestega tovariša. Zato smo Te imeli radi in zato nam je hudo, da si šel . . .

Šel si v vinograd Gospodov, ker si hotel biti vedno med svojim ljudstvom. Hotel si biti glasnik božje Besede, večne Resnice. O da, in ko smo čakali Tvoje nove maše, si ležal bolan, utrujen v bolnici, toda udano si trpel. Zaupal si v božjo Modrost in upal, upal; toda Bog te je ljubil, zato Te je vzel iz naše sredine in Te vsadil kot svojo prijetno cvetlico na svojem večnem vrtu . . .

**

Joško! Nešteto spominov leži na Tebe pred nami. Veliko jih je in vsi so tako lepi. Kolikokrat smo hodili kot dijaki po gajih za Soboto, peli in vriskali! Naši sprehodi so bili zvezani vedno z načrti za bodočnost. Govoril si vedno s takim zanosom o domači zemlji! Nisi se bal ne žrtev, ne

trpljenja. Hotel si, hotel in Tvoja odločnost je bila tako velika, da si vse težave študenta prenašal z lahkoto.

Kadarkoli smo Te obiskali na Tvojem domu, si se razveselil. In ko smo hodili po vinogradih, si nas zmeraj peljal na najvišji vrh in nam dejal: „Ali ni lepo pri nas?“

Da, Joško, lepo je bilo pri vas!

Hotel si biti orožje v rokah Boga, vitez Gospodov, in izžarel si v tej sveti želji in udanosti v Boga.

**

Joško! Ni Te več v našem krogu. Z molkom si se poslovil. Zasnul si v sladkem pokoju in Tvoje izmučeno telo je pokrila zemlja. Toda spomini bodo živeli, ker smo Te imeli radi . . .

Prijatelj izza dijaških dni! Jesensko solnce sija na Tvoj prerani grob. Otožno šelesti listje nad vasjo in veter šumi, šumi . . . Bolno-mehka je pesem njegova in v večernih zarjah je otožen spev zvona nad Tvojim grobom . . .

Počivaj v miru in Bog naj bo Ti plačnik za Tvoje veliko trpljenje! Zemljica domača, ki si jo tako ljubil, Te je sprejela in Te čuva, čuva in Te bo čuvala do Vstajenja.

Svetel nam bo vedno na Tebe spomin, prijatelj! Have, anima pia!

ŠTEFAN LAZAR:

S STRELOV i PLINOM.

Gledala je mater i je bledožuto čelo nabrala v tenke gübe.

— Ne žalosti me, ne guči od njega slabo — jo je tiho prosila. — Moja duša je krizantema i boli, če se je dotekneš . . .

Mati je prikimala i brezšümno odišla. Nekšo — san . . . Kak mačka. Zvonček pa je odrinola tenčico i se je naslonila na lakat. Ka dela zdaj njeni ljublenec? Prislüşkovala je. Naglo je stanola i si nadela plašč z zlatimi korinami.

Pogledne . . .

Pred Budov kip se je zgrudila i ponižno molila . . . „Orimas“.

— Preženi iz duše slabost i greh kak požene sever v morje zemelski prah, — je pobožno šepetala. — Verjem v tvojoj svetlobi, ki obda zemlo i jo razsvetli, da bi me rešila . . . O, Ama — Teras

Omi — Kami, povrni mi srce ljuboga, da ne merje!

Potom si je popravila v vlasaj želvo, vzela je kitaro, slabotno zmešano i je tiho odrinola z zmaji poslikano steno.

— Što je — se je zdržno Mutsuhito Dsain.

Boječe je vstopila i obstala. Plašč je z ednov rokov vküp držala, ga pritiskavala na nogo, da bi izgledala bole črstva i je neprestanoma čakala. Podobna je bila maloj, smehlajočoj porcelanastoj lutki. Lepoj i ljubkoj. Slaboj i svetlikajočoj. Lübeče srce ma i je ponižna. Obraz je meo čüden. naravnost groteskten izraz. Ali se joka ali smeje? Živi nip . . .

Mutsuhito Dsain jo je gledao i se njoj je počasi nasmehno. Deklica se je s tihov radostjov sklonila i se s čelom doteknola ljublenčove noge i se je od sreče skuzila.

— Ne boli . . . že ne boli . . . moj lübi!

Mutsuhito Dsain jo je ves genjeni zdigno.

— Oprosti, — je mrmrao.

— Naj bo blagoslovljena . . . ta, tvoja roka . . .

— i je polübila roko, s šterov jo je vdaro. — Zvonček je srečna.

Znanstvenik je postao mračen.

— Ti bi ne smela stanoti.

— Videti sem te štela, — so se njoj svetlikale oči. — Trüden si . . .

— Dosta delam.

— Ka delaš? — ga je pitala bojazljivo.

Mišice na Mutsuhito Dsainovom obrazi so se steple.

— Mašin — je odgovoro topo.

— Mašin? — se je začüdila. — Kakši mašin?

— Boš že vidla . . .

I iz oči njemi je bliskala iskra.

— Ali si čemereren? — se je prestrašila deklina.

— Ne — je pravo mirno. — Ne sam čemereren.

— Ali naj idem! — ga je pitala deklina nežno.

— Ne motiš me . . .

— Bojim se, — je visilo na njem deklino oko.

— Tak miren si, da se bojim . . .

— Ne boj se, — jo je nežno božao po obrazi.

— Ti se ne boji!

Gledala je pred sebe.

— Zakaj mašin? — je trepetao deklinin glas.

— Nücam ga, — je temno pogledao znanstvenik. — Potrebüjem ga.

I zobje so se zasvetili kak pesji, kda šče vgriznoti. Potom pa se je obraz znova zasmeljao.

— Breskev je pravla, da vsikdar samo pišeš, računaš i rišeš na rižov papir . . . Zbetežaš.

— Močen sem . . .

— Zdravje te zapüsti . . .

— Düša živi.

— Bledi si. Slab si. Cvet si.

— Kamen sem . . .

Dekla se njemi je sklonila na roko.

Anata bakari . . . ti si edini . . . edini velki i mogočen . . . — jo je prevladalo močno čüstvo. — Edino ti si pameten. Ti dober. Ti svet. Kawannov sin si. Tajfun je tvoja duša . . .

— Tajfun, — je mrmrao Mutsuhito Dsain. — Boš že videla! — je naglo zdigno glavo. — Kda ujamem blisk i ga vzemem z neba . . .

— Zakaj? — se je čüdüvala deklina.

— Potrebüjem ga, — se je resno poglobo.

— Blisk? Z neba? Ga vzemeš? Gospod Mutsuhito Dsain . . .

Znanstvenikov obraz se je sveto od vročice.

— Betežen sem — je pravo tiho. — Glava me boli . . .

— Jaz te zdravim! — je skočila kviški deklica, — Dovoli, gospod, dovoli . . .

I male palce je z vsov močjov pritisnola na senca i jih je po japonskom načini hitro sükala, kak dva maliva svedra. Konec prstov se je komaj vido. I Mutsuhiti Dsaini se je vidlo, da ga obimle prijetna omotica, kak bi v čajarni „Krustača“ kadio opojivo pipo. Megla se prši s čela i krv prijetno pojenjüje . . . Deklina je preci časa gibala prste na bledej senci, potom pa je iz rokava plašča naglo potegnola falat rižovoga papira.

— Molitev . . . Požri ga!

Znanstvenik ga je odklono.

— Kúpila sem ga od prvoga dühovnika Osvevoga svetišča . . . Sveta molitev je. Gotovo bo pomagala. Požri jo . . .

Na rižovom papiri je bila hokus-pokus pisava. Zdravilne reči. Pisana čarovnija. Dekla je napravila iz njega kruglico.

— Požri ga! — ga je prosila s trdnov verov. — Požri ga . . .

Mutsuhito Dsain se je zasmeljao i je požro čarobni talizman, ar je vido, da se je svetila na deklininich ozimicaj skuza. I glej, kak da bi tüdi pomagala nekelko! Obležao je na preprogi i se zlekno.

— Bolše mi je.

Dekla je vzela v roke šamesano.

— Ali naj igram nežno i mehko! To je tüdi dobro. Godba vrači. Düšo vrači. Tüdi telo vrači . . . Ali ščeš? . . .

— Hvala, — je nežno odklono. — Velko miseo mam v glavi. Pesem je ne za mene.

— Pesem je tüdi misel.

— A moja miseo je inačiša . . . Ti mene ščeš osrečüvati, jaz pa ščem Nipona, svojo sveto domovino, napraviti velko, mogočno, nepremagljivo, neumrljivo . . . Zvonček, verješ to?

Stao je na pobeljenoj preprogi. Nezlomliva energija njemi je plamenela v pogledi i na bledom obrazi je postala rdeča düša.

— Ameriko potučem! Z bliskom jo potučem . . . Premagam vse človeštvo! Z bliskom ga podjarmim . . . Ali pa ga vničim — je stao preteči. — Jaz sem gospod bliskov . . .

— Ne razmim — je šepetala žuta dekla. — Moriti ščeš! Lübiti trbe . . .

(Dale.)

16 milijonov brezposelnih.

Upravni odbor Mednarodnega urada dela, ki se je 12. t. m. sestao k svojemu 55. zasedanju, se bo ponovno pečao z mednarodnim problemom brezposelnosti i z možnostmi za njegovo olejšavo. Kak poročajo iz Ženeve, Mednarodni urad dela je pripravo za to razpravo že obilo statističnoga i drugoga gradiva, pravedsem zanimive številke od brezposelnosti po stanji v letošnjem avgustu, i to za 14 evropskih držav, Kanado, Novo Zelandijo i Zedinjene države. V vseh teh državaj se je število brezposelnih povekšalo od 11 milijonov v avgustu 1930 na 16½ milijonov v letošnjem avgustu.

Za posamezne evropske države nam nudi statistika naslednje podatke od števila brezposelnih:

	aug. 1930	aug. 1931
Nemčija	2.800.000	4.100.000
Anglija	2.118.000	2.812.000
Italija	399.000	723.000
Poljska	243.000	332.000
Češkoslovaška	77.000	210.000
Austrija	156.000	196.000
Belgija	63.000	176.000
Francija	11.000	53.000

Številčno se je letos najbolje povekšala brezposelnost v Nemčiji i to za 1.300.000 i v Angliji za nadaljnjih 700.000. Tudi v Italiji i Českoslovaški opazimo znani prirastek brezposelni delavcov. Te številke se nanašajo se razmi v prvoj vrsti na uradne podatke, ki so pa v nešternih državaj (v Franciji i Italiji) bole pomankljivi.

Gospodarstvo.

Trošarinski predpisi od vina.

Vinski mošt je do 20. novembra oproščen državne i za zdaj tudi banovinske trošarine.

Vinski mošt, ki so si ga nabavile privatne osebe (takši, ki neso točilci alkoholni pijač) od privatni oseb (od vinogradnikov, ne pa od točilcov ali trgovcov z alkoholnimi pijačami), se tudi po 20. novembri vsakoga leta ne smatra za vino i sploh ne postane trošarinski predmet Na njega se teda v smisli naredbe dravske finančne direkcije v Ljubljani od 9. julija 1931, šte. 69.566-1, ne pobira državna trošarina, tudi teda ne, kda je postao vino.

Tudi to vala za vinski mošt, šteroga si izprešajo privatne osebe iz nabavljenoga grozdja za lastni núc.

Glede banovinske i občinske trošarine pa je kr. banska uprava dravske banovine z naredbov od 29. avgusta 1931, VII No. 17.982-2, odredila, naj se dne 20. novembra vsakoga leta popiše pri točilcih i prodajalc h na drobno (pri privatnih osebaj ne) vsa zaloga novoga vina. Iz tega sledi neizpodbitno, da so oni privatniki, ki so si nabavili vinski mošt (pred 20. novembrom) oprošteni državne, banovinske i občinske trošarine na preostanek dne 20. novembra vsakoga leta zatečene pijače, četudi je ta postala vino.

Tržne cene.

Mariborski trg. Cene so bile sledeče: svinjsko meso 13 do 14, slanina 14 do 16, seno po 80 do 90 Din, otava po 75 do 80 Din, slama po 75 Din, pšenica 2, žito 1.75, ječmen 1.50, oves 1 do 1.50, koruza 1.50, proso 2, ajda 1.50, grah 1.50 do 2, lüščen grah 10 do 12, kokoš 30 do 45, piščanci 25 do 65, reca 16 do 25, goska 40 do 70, puran 35 do 65, divji zavec 20 do 30, fazan 18 do 22. Celi orehi 6, lüščeni 28 do 30. Kislo zelje 4, repa 2, gobe 1, grozdje 2.50 do 5, hruške 3 do 5, jabolka

1.50 do 4. Mleko 2 do 3, smetena 12 do 14. Surovi kostanj 1 do 1.50, pečeni 4 do 6, med 12 do 20, slive 2 do 5 Din.

Penezi: USA dolar D. 55-50, Canadski dolar Din. 45—, Austrijski šiling Din. 7— Francuski frank Din. 2-18 Talijanska lira D 2-80 Pengö D — Marka 12-90 Urugvajski peso Din —, Argentinski peso Din. —.

Živina: biki, jünci i tellice Din. 3-5, (jako debeli Din. 6), krave Din. 1-3, teoci Din. 6-7, svinje Din. 8.

Zrnje: pšenica Din. 160, žito Din., 160, oves Din. 160, kukorca Din. 140, krumpli Din. 65, ajdina Din. 130, proso Din. 130 lenovo seme Din. 250, grah črešnj. Din. 200, mešani Din. 150,

DVA VAJENCA

taki sprejem. KUTASSY EVGEN
mizarski mojster v Bogojini.

AMATERJE POZOR!

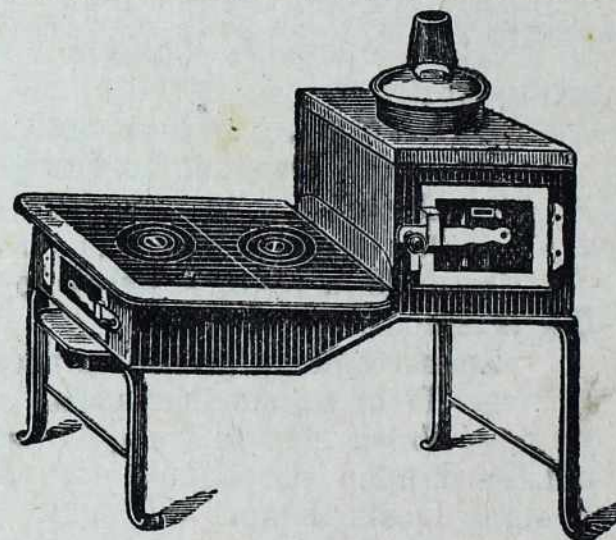
Fotografski aparati
i vse fotografske potreščine se dobijo
po jako niskoj ceni
v trgovini s paperom

HANN IZIDOR-a v M. Soboti.

NAZNANILO.

Naznanjam poštvanom i občinstvi, da zgotavljam te faleše šparhete. Tudi mam vu vsakoj velikosti gotove, šteri se lahko taki prevzemejo.

DOBRO DELO! CENE ZMERNE!
KOFJAČ FRANC ključavničar
M. Soboti Lendavska cesta 36.

NALAGAJTE PENEZE v

HRANILNICO i POSOJILNICO v ČRENŠOVCIH,

registrovano zadrugo z neomejenov zavezov,

ki se je preselila v lastno hišo „NAŠ DOM“ i od novoga leta naprej uraduje vsaki delaven den od 8 do 12 vüre i vsaki svetek od pol 9 do 10 vüre predpoldnevom. **Za hranilne vloge plača intereša 8-8½ %.** Rentni davek plača sama za vse vlagatele i za sebe ne obdrži nikše provizije. Pri davanji posojil računa samo 1 % upravnih stroškov i to samo ednok, čeravno je posojilo dano na duga leta.

Posojila davle na poroke i tabulacijo na 10 %.

NAČELSTVO.